

Поради батькам

Автор: Коротка О.І. вчитель-логопед вищої кваліфікаційної категорії ЗДО №30
«Чебурашка» м.Суми

Тема: Артикуляційні вправи – корисні та цікаві.

Виконання артикуляційної гімнастики – це основа в формуванні правильної звуковимови. Адже для того, щоб дитина навчилась правильно вимовляти звуки рідної мови, часто буває достатньо старанно та регулярно проводити артикуляційну гімнастику та звертати увагу дитини на правильну вимову звука.

В якому ж віці починати займатись з дитиною артикуляційною гімнастикою і чи потрібна вона саме Вашій дитині?

Якщо Ви почнете займатись з дитиною з 3-4 років це допоможе йому своєчасно оволодіти правильною звуковимовою. Дітям 5-6 років вправи допоможуть підготувати артикуляційний апарат до постановки і вимови тих звуків, які самостійно засвоїти дитині не вдалося. Артикуляційна гімнастика буде корисна і дітям з правильною вимовою звуків, але в'ялою, не чіткою вимовою, з «кашею в роті». Взагалі то всім, хто хоче зробити своє мовлення більш зрозумілим, чітким та виразним – раджу займатись артикуляційною гімнастикою! Адже всі вправи направлені на вдосконалення та розвиток артикуляційного апарату - тренують м'язи, роблять апарат більш рухомим.

Чим раніше Ви почнете заняття з дитиною, тим більше шансів мати позитивний результат. Адже чим доросліша дитина, тим стійкіші її звички неправильної вимови, тим важче буде виправити дефекти.

Артикуляційна гімнастика повинна проводитись систематично, краще 2 рази на день по 5-10 хвилин. Кожна вправа повторюватись по 5-10 разів. Артикуляційні вправи необхідно виконувати перед дзеркалом, щоб дитина мала можливість бачити себе і дорослого, тіло, руки і ноги повинні бути у зручному положенні, без напруження.

До виконання артикуляційних вправ слід поставитись із усією серйозністю та старанністю, спробуйте донести це своїй дитині, поясніть, як це необхідно саме для неї, заохочуйте її, **хваліть і обов'язково створюйте ситуацію успіху,** давайте дитині установку, що все вийде.

Але якщо помітили, що рухи є неточними, хаотичними, дитина відволікається і не старається – краще закінчити заняття. Дитина втомилася.

В інтернеті можна знайти безліч цих вправ з картинками та віршами. Пропоную найпоширеніші, які підійдуть і для постановки шиплячих звуків.

ВПРАВИ ДО ПОСТАНОВКИ ЗВУКІВ [Р]-[РЬ]:

«Місимо тісто», «Млинчик»:

Напіввідкрити рот, спокійно покласти язик на нижню губу і поплямкати по ньому губами 5-6 разів, вимовляючи звуки пя-пя-пя, а потім потримати спокійно широкий язик у відкритому роті під лічбу дорослого від 1 до 5-10

«Вітерець»:

Посміхнутися, трохи відкрити рот, покласти широкий кінчик язика на верхню губу і, начебто довго вимовляючи звук [ф], здути ватку з столу чи з долоні (стежити, щоб дитина вимовляла звук [ф], а не [х], тобто щоб струмінь повітря був вузький, а не розсіяний і йшов з кінчика язика).

«Парус»:

Посміхнутися, відкрити рот, завести широкий язик за верхні зуби і потримати під лічбу дорослого від 1 до 5-10

«Чашечка»:

Посміхнутися, відкрити рот, висунути широкий язик і загнути його кінчики і боки догори у формі «чашечки». Не змінюючи форму язика, сховати його у рот так, щоб кінчик язика був за верхніми зубами.

«Чистимо зубки»:

Посміхнутися, відкрити рот. Кінчиком язика «почистити» верхні зуби з внутрішнього боку, роблячи рухи язиком з боку в бік. Стежити, щоб кінчик язика знаходився біля коренів верхніх зубів; нижня щелепа не рухалась, а працював тільки язик.

«Маляр»:

Відкрити рот. Широким кінчиком язика погладити піднебіння, роблячи рухи язиком уперед-назад, як маляр фарбує щіткою стелю. (стежити, щоб губи та нижня щелепа залишалися нерухомими, а кінчик язика просуваючись вперед не висувався із рота.

«Конячка»:

Посміхнутися, відкрити рот і поклацати кінчиком язика («конячка цокає копитами»). Стежити, щоб нижня щелепа не рухалась, а рухався лише язик.

«Грибок»:

Посміхнутися, широко відкрити рот, присмоктати язик до піднебіння, щоб під'язикова зв'язка була натягнута («ніжка гриба»). Краї язика мають примикати до верхніх зубів. Утримувати в такому положенні 5-10 секунд.

«Дятлик»:

Посміхнутися, відкрити рот і постукати кінчиком язика за верхніми зубами (по альвеолам), дзвінко, чітко і багаторазово повторюючи: «Д-д-д-д...», «Т-д-т-д-т-д» «Дин-дин-дин...». Темп прискорювати поступово. Пильнувати, щоб рот був весь час відкритий, губи розтягнуті в посмішці нижня щелепа не рухома.

«Пилосос»:

Кінчиком язика за альвеолами (горбками) виконувати рухи вперед-назад (пилососимо) і при цьому включити звук пилососа – [ж-ж-ж]

